

Oponentní posudek bakalářské práce

Název práce: Porozumění předškolních dětí syntaktickým strukturám
v Testu syntaktického uvědomování

Autorka práce: Kateřina Scheinarová

Vedoucí práce: Mgr. Gabriela Seidlová Málková

Autorka předložené bakalářské práce čerpá z mezinárodního výzkumného projektu ELDEL, zaměřený na předpoklady rozvoje gramotnosti, přičemž zpracovává data v prvního testování pracovního balíčku WP1, ve kterém se podílela na jejich sběru a který koordinuje její školitelka bakalářské práce.

Práce odpovídá kritériím ve vztahu k rozsahu bakalářské práce, s mírnou převahou literární části nad částí empirickou. Najdeme zde čtyři kapitoly, kterými si vytváří předpolí pro vlastní práci s daty. V první kapitole představuje samotný projekt ELDEL, jeho východiska, cíle, strukturu, náplň jednotlivých pracovních výzkumných balíčků. Druhá kapitola je zaměřena na vymezení základních pojmů a postižení základních souvislostí mezi jazykem a vývojem gramatiky, ve shodě se zadáním bakalářské práce se také věnuje syntaxi. V další kapitole představuje diagnostické přístupy, umožňující mapovat syntaxi, včetně těch, které jsou u nás k dispozici v poradenské a logopedické praxi. Poslední kapitola – Etické a politické otázky výzkumné studie seznamují zejména s etickými aspekty výzkumné práce s respondenty – dětmi, bohužel jsem nenašla relevantní obsah, který by směřoval k uvedeným politickým aspektům...

Praktická část je postavena na analýze dat vzešlých z Testu syntaktického uvědomění. Autorka popisuje přípravu projektu, výběr respondentů, průběh projektu, samotný sběr dat, podobně jako samotný test i subtesty, které byly použity. Pro bakalářskou práci nepoužila všechna data, nýbrž jen výsledky pražských dětí (N=63). Protože se jedná o kvantitativní studii, postrádám přesnější formulaci výzkumných otázek - nemusí jít přímo o hypotézy, ale alespoň výzkumné otázky stanoveny být měly. Ty jsou pojaty spíše vágně, musíme je číst „mezi řádky“ v úvodu práce a úvodní kapitole empirické části bakalářské práce.

Kapitola interpretace výsledků měla být podle mého soudu více strukturována. V jejím úvodu je čtenář zahlcen všemi důležitými informacemi, jako je celkové dosažené skóre, průměrná chybovost, rozdíly mezi dívkami a chlapci, statistická významnost – všechny tyto údaje by zasloužily samostatnou podkapitolku, čímž by byla práce více přehledná. Oceňuji ale, že alespoň oddělila jednotlivé subtesty, i když se zde zase objevují formální prohřešky, jako je neoznačování tabulek, interpretace spíše odbývá, než jde do hloubky. Zdá se mi, že chybí také nějaký souhrn dosažených výsledků – po posledních datech je ihned „skok“ k závěru práce..

Zmíním ještě jiné slabiny této práce. Autorka se snaží vycházet ze zahraniční literatury, což oceňuji, neboť vhodných literárních odkazů není příliš mnoho. Bohužel ale shledávám problém, jak s nimi nakládá – zejména po formální stránce, chybí jednotnost, uváděny jsou i názvy publikací, což do samotného textu nepatří. Jako rušivý vnímám velmi rozsáhlý poznámkový aparát – mnohdy zcela zbytečně, např. není třeba vysvětlovat, kdo to jsou respondenti, v poznámkách jde autorka do velkých detailů (např. že úspěch v testu byl zaznamenáván „fajfkou“). Objevují se nevhodné pojmy – např. odborní pedagogové – dotazují se, zda jsou i neodborní pedagogové? Pedagog je odborník a není třeba uvádět, že je odborný... Občas se vyskytují překlepy (např. standartizace, s. 21). V odborném textu se neuvádějí tituly, ty patří do titulního listu bakalářské práce, poděkování či ještě úvodu, v textu však již nikoli.

Práci doporučuji k obhajobě, navrhuji hodnocení dobře.

PaedDr. PhDr. Anna Kucharská, PhD.

V Praze dne 28.8.2011